

200 Toplantıyı Geride Bırakırken İzmir Online Nöroşirürji

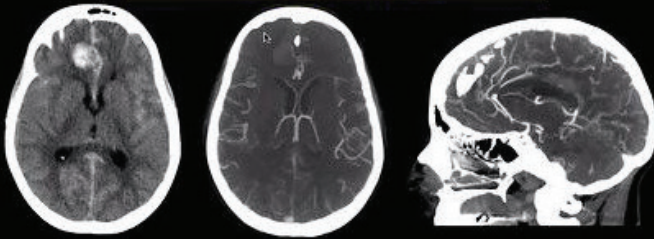
Prof. Dr. Hasan Kamil Sucu

*İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği*

İzmir Online Nöroşirürji macerasına Covid-19 pandemisinin yüz yüze toplantıları engellemesinin sonucunda mecburiyetten başladık. Klinik asistan eğitimi seminerlerini Zoom programı kullanarak kendi aramızda yapmaya 4 Mayıs 2020 akşamı Dr. Selin Bozdağ'ın "Dış Rotasyonlar" sunumu ile başladık. Ben ve Selin dahil o toplantıda toplam yedi kişi vardı. Selin hem o gün kendi konuşmasında ve takip eden toplantılarla ilk 12 toplantının hem hostu hem de moderatörü oldu. Klinik adına "asistanbcs" adıyla hem e-mail hesabı hem de Zoom hesabı açıp bizi teknoloji ile tanıştırdı. Ben dahil diğerlerinin Zoom programı nasıl açıldığı, nasıl kullanıldığı hakkında herhangi bir fikrimiz bile yoktu. Zaman içinde öğrendik.

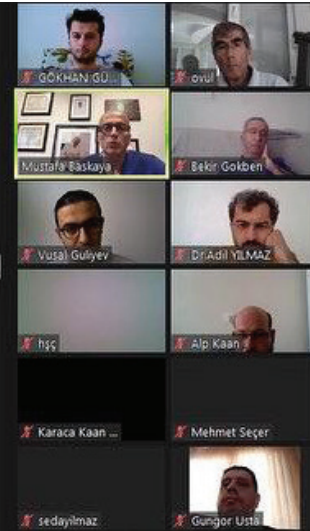
İlk kilometre taşını 11 Haziran 2020 Salı günü geçtik. Dokuzuncu toplantımızda ilk defa dışarıdan bir konuşmacıyı, Profesör Sait Naderi'yi konuşma yapması için davet ettik ve eşe dosta haber verdik. Sait Naderi'nin "Chiari Malformasyonu" konferansında 40 katılımcıya ulaştık ki bu rüyamızda görsek inanamayacağımız bir sayı idi. Daha önceki 8 toplantımızdaki en yüksek katılımcı sayımız 13 olmuştu. Nitekim dış konuşmacı çağırmaya devam etmemize rağmen sonraki 21 toplantıda da Sait Hoca'nın rekorunun yanına yaklaşamadık. Ancak Sait Hoca'nın konferansı toplantıların potansiyelini görmemizi sağladı ve Zoom programının ücretsiz olan 40 dakikalık süresinin bize yetmeyeceğini anladık. Paralı, toplantı süresi sınırsız olan üyelik sa-

53 yaş kadın, bilinç değişikliği, baş ağrısı, bulantı ve kusma
Hunt and Hess Grade III SAK

Cerrahi Plan

Bifrontal kraniyotomi
Kanamış sol perikallosal anevrizmanın
kılpllanması

Resim 1: Wisconsin Üniversitesi'nden Profesör Mustafa Kemal Başkaya'nın 17 Ekim 2020 Cumartesi günü yapılan konferansı sırasında çekilen ekran fotoğrafında 293 katılımcı olduğu görülüyor. Bu katılımcı sayısı İzmir Online Nöroşirürji'nin rekorudur.

tın aldık. İlk 2 ayın ücretini aramızda ortak para toplayıp ödedik, daha sonra da ben vermeye başladım. Bu dönemde İON “İzmir Online Nöroşirürji” ismini Op. Dr. Özgür Akşan’ın önerisi ile kullanmaya başladık. İsim tuttu ve konferanslarımızın markalaşmasını sağladı.

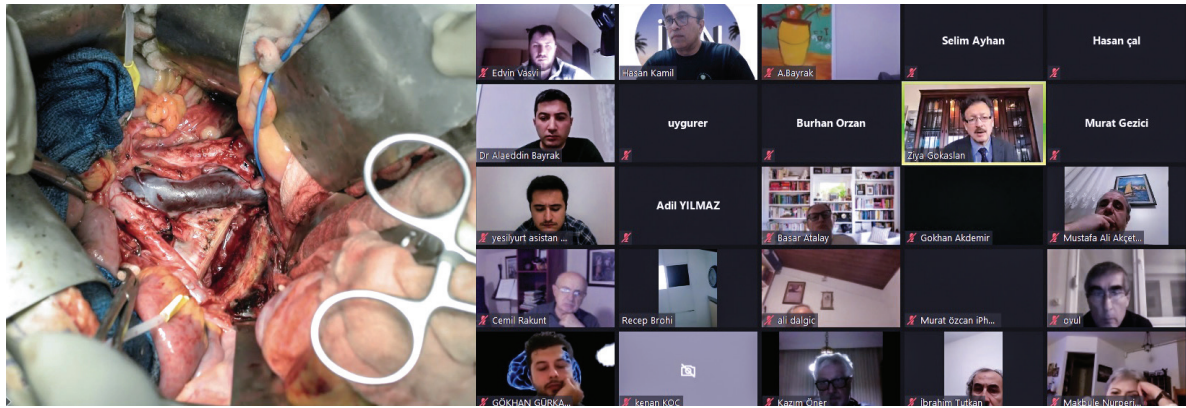
İkinci kilometre taşını 13 Ağustos Perşembe günü Mehmet Abi’nin (Zileli) attığı sağlam bir fırça sayesinde geçtik. Profesör Mehmet Zileli 31. toplantı olarak “Kranioservikal bölgenin cerrahi teknikleri” konferansı verecekti. Ancak toplantıyı açacak ve moderatörlüğünü yapacak olan Op. Dr. Baran Taşkala’nın şifreyi birkaç kez yanlış girmesiyle Zoom program kilitlendi. Dr. Selin Bozdağ yarım saat sonra programı tekrar açabildi. Tabii Mehmet Zileli sinirlendi ve bazı eleştirilerde bulundu. Bu konuşmadan iki bölüm hâlâ aklımdadır. “Güzel bir konferans programı yapıyorsunuz, ancak yeterince profesyonel değilsiniz” ve “Toplantıları yeterince duyurmuyorsunuz. On kat çalışmanız lazım. Bakın 3-4 kat demiyorum, 10 kat fazla çalışmanız lazım”. Bu yapıcı eleştiriler benim şevkimi kırmadı aksine artırdı. Geç başlamasına rağmen Profesör Mehmet Zileli’nin konferansına, bir rekor olan, 71 kişi katıldı. Ben konferans biter bitmez çalışmaya başladım. İlk iş olarak turknorosirurjidernegi, turk-omurga ve turkishspine e-mail gruplarına üye oldum ve bu gruplarda toplantıların duyurularını yapmaya başladım. Sosyal medyayı, özellikle de Instagramı toplantılar için daha aktif kullanmaya başladım. Bu çabalar sonuçlarını hemen gösterdi ve bir sonraki, 31. toplantı olan Sait Naderi’nin “Bilimsel Makalelerin reddedilme nedenleri” konferansında Zoom basic paralı

üyeliği için üst katılımcı sınırı olan 100 sayısına ulaştık. Bu sayı tartışılmaz bir şekilde “İzmir Online Nöroşirürji” toplantılarının Türk Nöroşirürji camiası tarafından benimsenmiş olduğunu bize gösterdi.

Bağımsız olduğumuz için grup ve derneklerin toplantı düzenlerken muzdarip oldukları hastalıklara baştan beri başışıklıydık. Bunlardan en önemlisi grupların kapalı devre, sen-ben-bizim oğlan mantığı ile çalışmasıdır. Grup dışından kimseye konuşma verilmez ve her toplantıda da grup yönetiminin tamamı mutlaka konuşma yapar. Toplantıdaki konuşmaların üye olanlar tarafından yapılması kural olarak bazı derneklerin tüzüğüne dahi konmuştur. Bu da izolasyon nedeniyle Ngorongoro aslanlarının genetik havuzunun bozulması gibi, toplantıların kalitesini bozuyor. Diyelim ki Ahmet bir konu üzerine çok emek harcamış, çalışmış, yayın yapmış. Ama gruba üye değil. Mehmet ise gruba üye ama o konuda hiçbir çalışması, hiçbir yayını yok. Konuyu toplantıda Mehmet anlatıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Maalesef olan tam olarak bu. Biz ise sadece ve sadece bir konuya kimin daha fazla emek sarf ettiğine, kimin daha iyi anlatabileceğine baktık.

İkinci sorun, bir toplantıda mümkün olduğu kadar fazla kişiye konuşma verilmeye çalışılmasıdır. Kabul edelim ya da etmeyelim, toplantı konuşmaları ekonomik açıdan değerlendiriliyor. En azından ekonomik olarak değerlendirenler var. Konuşmayı yapan kişinin o konuda tanınacağı, bunun doğal sonucu olarak da muayenehanesinin daha iyi çalışacağı, muayenehanesi

Resim 2: Brown Üniversitesi’nden Profesör Ziya Levent Gökaslan’ın 26 Ocak 2021 Salı günü yapılan konferansı sırasında çekilen ekran fotoğrafında 288 katılımcı olduğu görülüyor. Bu katılımcı sayısı Profesör Mustafa Kemal Başkaya’nın toplantısından sonra İzmir Online Nöroşirürji’nin toplantılarındaki en yüksek 2. katılımcı sayısıdır.

yoksa da hastanedeki hasta sayısının artacağı öngörüsü var, ki bu öngörü doğrudur. Konuşması olmayanlar toplantı düzenleyenlere kırılıyor, tepki gösteriyor. Sonuç olarak da toplantılarda onar, en fazla on beşer dakikalık konuşmalar oluyor. 10 dakikada ne anlatılabilir ki? Biz konuşmacı için bir süre kısıtlaması olmamasını, konuşan kişinin anlatmak istediği ne varsa anlatmasını istedik ve baştan beri bu şekilde devam ediyoruz.

Üçüncü sorun çok tanınmış birisi konuşacaksa, onun yanına mutlaka birilerinin eklenmeye çalışılmasıdır. Bu asolist sahneye çıkmadan diğer şarkıcıların sahne alması gibi bir şey. Burada hem eklenen kişilerin tanıtımı yapılmaya çalışılıyor, hem de toplantının etkisi artırılmaya

çalışılıyor. Halbuki bu basit bir aritmetik hesabı değil. Atıyorum Atul Goel konuşacak, tek başına 100 dinleyici toplar. Edward Benzel de tek başına 100 kişi toplar. E o zaman Atul Goel ve Edward Benzel aynı toplantıda konuşsun ve 200 katılımcı gelsin. Öyle olmuyor. Bakıyoruz 100 ün de altında katılımcı oluyor. 70-80 kişi katılıyor. Biz konferansların hemen hepsini “tek kişi şovu” olarak düzenledik. Tersinin esas konuşmacının hakkını gasp etmek olduğunu düşünüyorum. Konuşmacı toplantının prestijini neden paylaşsın ki. Konuya hâkim kişiler zaten etiyolojiyi, radyolojiyi de gayet güzel anlatıyorlar. Konuyu alt başlıklara bölmeye gerek yok.

Dördüncü sorun kişiler, gruplar, branşlar arasındaki rekabetin, hadi açık konuşalım düşmanlık-

Resim 3: 8 Mart 2021 Pazartesi günü, dünya çalışan kadınlar günü münasebetiyle, tüm organizasyonu Dr. Selin Bozdağ'ın yaptığı “Cam Tavanı Kırarak: Kadın Nöroşirürjiyenler!” toplantısının tanıtım afişi. Bu toplantıya 2000 yılında New York'un en iyi beyin cerrahı seçilen Prof. Isabella Germano onur konuğu olarak katılmıştı.

Resim 4: Tıp fakültesi öğrencilerine Nöroşirürji branşını tanıtmak için başladığımız “Bir Kariyer Hedefi Olarak Nöroşirürji” toplantılarının birisinin tanıtım posteridir. Bu toplantıların mottosu “1 öğrenci, 1 asistan, 1 uzman” idi. 22 Mart 2021 Pazartesi günü gerçekleştirdiğimiz bu toplantıda öğrenci Eralp Sevin, asistan Alaeddin Bayrak, uzman da Savaş Ceylan olmuştur.

ların, konuşmacı seçimini etkilemesidir (negatif yönde). Biz bunu en şiddetli hâliyle 23 Aralık 2020 günü yapılan Profesör Civan Işlak'ın "Anevrizma endovasküler tedavisi" konferansı öncesi yaşadık. Bize direkt bir şey söylenmedi ama Türk Nöroşirürji derneği'nin e-posta grubunda adeta terör esti. İş geldi "Bunlar (girişimsel radyologlar) bizim düşmanımız, bunlara neden konuşma veriliyor" a kadar dayandı. E, kim anlatsın? Hibrid Nöroşirürjiyen anlatsın... Peki anlattı (Profesör Fatih Ersay Deniz), onu da dinlemeye gelmedin? Öyle olmaz... Neyse İON olarak bizim sürekliliğimiz ve tutarlılığımız hedeflerimizin anlaşılmasına ve Türk Nöroşirürji camiasında giderek daha fazla benimsenmemize neden oldu. Nitekim 6 Ocak 2022 günü, en az Civan Işlak kadar yüksek profilli bir girişimsel radyolog olan Profesör Saruhan Çekirge'nin konferansında bu gibi sorunlar yaşamadık. Kişisel anlaşmazlıkların da (kendimiz taraf bile olsak) konferans programını bozmasına izin vermedik.

Beşinci sorun bizim 3. kilometre taşını geçmemizi sağladı. TND eğitim öğretim grupları bir konudaki eğitim faaliyetlerini kendilerinin yapmasını, başka bir inisiyatifin faaliyetiyle aynı tarihe denk gelmesi durumunda o inisiyatifin eğitim faaliyetinden vazgeçmesini arzu ediyorlar. Bir eğitim öğretim grubu başkanı İzmir Online Nöroşirürji konuşmacısı ile temasa geçerek konuşma yapmaması, erteleme konusunda talepte bulundu ve talebi kabul gördü. Gerekçe ise, direkt olarak böyle söylenmese bile, grubun TND ye ait bir eğitim-öğretim grubu olması ve bundan dolayı bir ayrıcalığının olması. Ertesi sabah bu konuyu arkadaşlarla paylaşınca, bizden mezun Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi'nde Doktor Öğretim Üyesi olan Serdar Oğuzoğlu "Neden biz de TND şemsiyesi altına girmiyoruz" fikrini öne attı. Bunun üzerine ben de geçen dönem TND başkanı olan Profesör Savaş Ceylan ile görüşüp, Türk Nöroşirürji Derneği'nin İzmir Online Nöroşirürji'yi desteklemesi isteğimizi ilettim (Tabi bu erteleme olayından bahsetmedim). TND yönetim kurulu toplandı ve İON'u destekleme kararı aldı. Bundan sonra İON aylık konferans programı TND web sayfasında yayınlanmaya başladı. Hem Savaş Ceylan'a hem de daha sonra başkan seçilen Profesör Emel Avcı'ya TND'nin İON'a olan desteğini devam ettirmelerinden dolayı teşekkür borçluyuz. Daha sonra böyle bir çakışma olayıyla karşılaşmadık.

Hem çakışsa bile ne fark eder? Sonuçta dünya nöroşirürji kongrelerinde 10 salonda birden (bir de 11. video konferans salonu) konferanslar devam ediyor. Herkes hangi toplantıya isterse ona giriyor. Online toplantıların da bir farkı yok.

Başta haftada 3 toplantı yapıyorduk ve başlama saatimiz 18:00 idi. Daha sonra asistanlarımızın yetişmesinin zor olduğunu görünce toplantı sayısını haftada ikiye, başlama saatini de 19:00'a çektik. Uzun zamandan beri bu şekilde devam ediyor. Toplantı sıklığını haftada 1'e indirmemiz, yaz döneminde toplantılara ara vermemiz konularında öneriler aldık. Ancak sürekli değişen saatler, sürekli değişen günler bir programın markalaşmasını imkânsız kılar. Düzenleyenlerin motivasyonunu da düşürür. Şimdi herkes (katılmasa da) biliyor ki her Pazartesi ve her Perşembe İON tarafından düzenlenen bir online toplantı var. Bu toplantı tam olarak (saniye şaşmadan) saat 19:00'da başlar. Ve bu toplantı (çok büyük ihtimalle) güzel bir toplantı olacaktır. İşte bu güvenilirlik ve markalaşmadır.

Bir diğer kilometre taşı Atul Goel'le yurt dışından uzmanların İngilizce konuşmalarına da yer vermeye başlamamızdır. Türkiye'de Nöroşirürji/Spinal cerrahi camiasının genelde iyi İngilizce bilmediği (ben de buna dahilim) ve bu yüzden yabancı konukların konuşmalarında Türk konuşmacılara göre daha az kişi olduğu bir vakıdır. Buna rağmen Profesör Atul Goel'in 5 Kasım 2020 günü verdiği "C1-C2 Fixation Techniques" konferansında 209 katılımcı vardı. Bu bizim cesaretimizi artırdı ve yurt dışı konuşmacı çağırmaya devam ettik. Hatta şu anda yurt dışı konuşmacılar çoğunlukta. Yurt dışı konuşmacı seçiminde "Bu konuda en iyi kim?" sorusunu kendimize soruyoruz ve araştırıyoruz. Tabi "En iyi" subjektif bir tanımlama. Elimizdeki tek ölçülebilir veri ise o konuda son 10 yılda yapmış olduğu yayınların sayısı ve kalitesi. Bu kriterler göre dünyanın en iyisinin kim olduğunu buluyoruz ve ona teklif götürüyoruz. Bu kişi bazen tanınmamış birisi oluyor ve şaşırıyor. Çünkü o konuda en iyi olduğunu kendisi bile bilmiyor.

Bağımsız olmamız, klasik-sıkıcı programların dışına çıkmamızı, değişik konuları işlememizi sağladı. "Ölüm Haberi Verme"; "Coccyx and coccydynia"; "Geçmeyen Kalça Ağrıları"; "Sagittal denge ile ilgili her şey!"; "Uyanık kranial cerrahi"; "Hastanede şiddet, kendimizi nasıl

koruruz?"; "Mikro-cerrahi öğütler"; "Devlet hastanesinden Harvard'a"; "Sağlık araştırmalarının sırları, sorunlar"; "Bilimsel Makalelerin reddedilme nedenleri" konferansları bu geniş spektrumu gösteren bazı örneklerdir.

Klasik bilimsel konferansların dışında önemli gördüğümüz bilimsel makalelerin tercüme edilip anlatıldığı toplantıları da ta en baştan itibaren "Makale Saati" adı altında normal programın içine yerleştirdik. Bunların da klasik konferanslar kadar ilgi gördüğünü söyleyebilirim.

Profesör Talat Kırış'ın önerisi ile sosyal/sanat içerikli toplantılara başladık ve böylece Nöroşürji

camiasının entellektüel açıdan da ne kadar zengin olduğunun farkına vardık. Yoksa, kendim için konuşayım, ne aramızda Türkiye motosiklet pist şampiyonu Nöroşürjiyen olduğunu (Profesör Funda Batay), ne de kendini eğlendirmek üzere yazdığı tiyatro oyunu Broadway'de sergilenen Nöroşürjiyen olduğunu (Profesör Toygun Orbay) öğrenecektim.

Bir başka önemli kilometre taşı "İzmir Online Nöroşürji" YouTube sayfasını oluşturmamız oldu. Böylece toplantıyı kaçıranlar veya tekrar tekrar izlemek isteyenler buradan toplantı kayıtlarını izleyebileceklerdi. Ancak toplantıya

Resim 5: Ameliyathaneden yaptığımız canlı yayınların ikincisinde, 17 Aralık 2021 Cuma günü Prof.Dr. Savaş Ceylan'ın "transnazal endoskopik hipofizektomi" ameliyatları esnasında ameliyathane ortamını ve ekibin heyecanını yansıtan fotoğraf. O gün 5 saat 26 dakika boyunca Zoom üzerinden kesintisiz canlı yayın yapmıştık.

katılımı azaltabileceği kaygısıyla video kaydını toplantıdan hemen sonra değil, 2 ay geçince yüklüyoruz.

Son yıllarda TUS'a giren Tıp Fakültesi mezunları arasında Nöroşirürjinin pek tercih edilmeyişinin nedeninin Nöroşirürji branşının yeterince bilinmeyişi olduğunu düşündük. Öğrenciler arasında sadece Nöroşirürji ihtisasının zorlukları konuşma konusu oluyordu. Mesleki tatminin bu derece yüksek olduğu başka bir tıp branşı olmadığı vurgulanmıyordu. Mesela epidural hematomla komada ameliyata girip, çıktığında konuşan bir çocuğun anne babasının yaşadığı mutluluk ve sizi, tabiri caizse, yüce bir varlık olarak görmesi vurgulanmıyordu. Bunun üzerine tıp fakültesi öğrencilerine Nöroşirürji branşını tanıtmak için "Bir Kariyer Hedefi Olarak Nöroşirürji" toplantılarına başladık. Bu toplantıların formatı klasik toplantılarımızdan farklıydı. Tek konuşmacı yerine 3 konuşmacı oluyordu. Önce bir tıp fakültesi öğrencisi kendisinin ve okul arkadaşlarının nöroşirürjiye bakışını anlatıyordu. Sonra bir Nöroşirürji asistanı Nöroşirürji ihtisasının nasıl bir şey olduğunu, yaşadıklarını anlatıyordu. Üçüncü ve son olarak bir Nöroşirürji uzmanı konuşup "ne umup ne bulduğunu" anlatıyordu. Sonra her üçü gelen soruları yanıtlıyorlardı. Tabi tek başına bu programın öğrencilerin fikirlerini değiştirme gibi bir iddiası olamaz. Amacımız çorbada bizim de tuzumuz bulunması, az da olsa Nöroşirürji tanıtımına bir katkıda bulunmak. Nitekim toplantıların kaydı İzmir Online Nöroşirürji YouTube sayfasına yüklenince tıp fakültesi öğrencilerinin bu videoları izlediklerini ve bazılarının Nöroşirürji ihtisası seçtiklerini biliyoruz.

200 toplantıyı geride bıraktık. Şu ana kadar tam olarak 203 toplantı oldu. Bundan sonra İzmir Online Nöroşirürji eğitim misyonunu geliştirerek devam ettirmeyi planlıyoruz. Daha fazla nasıl geliştirebiliriz diye kendimize sordüğümüz

zaman uygulamaya koymayı düşündüğümüz bazı yeni hamleleri şöyle sıralayabilirim.

- İngilizce konuşmaların sayısını artırmak. Konuşmacı ve konu kalitesini üst düzeyde tutmak. Böylece her toplantıya önemli bir yurt dışı katılım sağlayıp Türk Nöroşirürjisinin yurt dışındaki tanıtımına kendi çapımızda bir katkı sağlamak. Son toplantılarda zaten 23-25 dolayında yabancı katılım sağlamaya başladık. Sosyal medyayı daha etkili kullanıp bu sayıyı biraz daha artırabiliriz.
- Her ay 1 adet "Nöroşirürji Hemşireliği" toplantısı yapmaya başlamak. Yanlış anlaşılmasın. Konular Nöroşirürji uzmanlarının-asistanlarının da ilgisini çekecek şekilde ayarlanacak.
- Ameliyathaneden canlı cerrahi yayınlarına sayıyı artırarak devam etmek. Yayını yapacak cerrah o ameliyatı en iyi yapanlardan birisi olacak. Yurt dışından gelen bir cerrah da olabilir.

100 toplantıyı geride bırakınca koyduğumuz bir hedefte başarılı olamadık. Bu hedef kadın konuşmacı sayısını artırmaktı. Sonuç olarak şu ana kadarki 203 toplantıda 129'u erkek 20 si kadın olmak üzere toplam 149 konuşmacımız oldu. Kadın konuşmacı sayısını artıramamamızın en önemli nedeni potansiyel kadın konuşmacı sayısının erkeklerden az olmasıdır.

Yukarıda koymuş olduğumuz diğer hedefleri başarabileceğimizi düşünüyoruz. Tabi toplantılar katılımcıyla güzelleşir. Katılım az olunca konuşmacının da modu düşer ve daha kötü anlatır. Organizasyonu yapanın da bundan sonraki toplantı organizasyonları için şevki, isteği kırılır. Türk Nöroşirürji camiasından, özellikle de genç Nöroşirürjiyenlerden isteğimiz İzmir Online Nöroşirürji toplantılarına katılıp destek vermeye devam etmeleridir.

İzmir Online Nöroşirürji toplantılarının özet verileri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 1: Toplam 203 toplantının içeriği

Toplantı İçeriği	Sayı
Bilimsel Konferans	175
Sosyal/Sanat	15
Makale Saati	7
Kariyer Hedefi Nöroşirürji	3
Canlı Cerrahi	2
Özel Program (Dünya Kadınlar Günü)	1

Tablo 2: Toplam 149 konuşmacının branşları

Branş	Sayı	Branş	Sayı
Tıp Fakültesi Öğrencisi	3	Acil Tıp Uzmanı	1
Nöroşirürji Asistanı	9	Adli Tıp Uzmanı	1
Nöroşirürji Uzmanı	100	Psikiyatri Uzmanı	1
Ortopedi Uzmanı	8	İntaniye Uzmanı	1
Anesteziyolog	4	Romatolog	1
Patoloji Uzmanı	3	Ürolog	1
Girişimsel Radyolog	3	Veteriner	1
Radyolog	3	Kayroprakt	1
Fizik Tedavi Uzmanı	2	Biyolog	1
Nörolog	2	Psikolog	1
KBB Uzmanı	1	Kütüphaneci	1

Tablo 3: Toplam 149 konuşmacının ülkelere göre dağılımı

Ülke	Sayı	Ülke	Sayı
Türkiye	114	Bulgaristan	1
Amerika Birleşik Devletleri	19	Çin	1
Birleşik Krallık	2	Japonya	1
Kanada	2	Hollanda	1
Hindistan	2	Pakistan	1
Güney Kore	2	İsviçre	1
Brezilya	1	Fransa	1